

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება: მაკროეკონომიკა

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ეკონომიკის მაგისტრი (მაკროეკონომიკა)
(MSc in Economics (Macroeconomics))

პროგრამის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი ნოდარ ხადური

სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

- **მიზანი:**

იმის გათვალისწინებით, რომ მაკროეკონომიკა სწავლობს ეკონომიკურ ქცევებს, რომლებიც ზემოქმედებენ მოხმარების, დანაზოგებისა და ინვესტიციების მოცულობაზე, სავალუტო კურსსა და სავაჭრო ბალანსზე, აგრეთვე ფაქტორებს, რომლებსაც შეუძლიათ გავლენა იქონიონ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე, **სამაგისტრო პროგრამის უმთავრესი მიზანია მოამზადოს ეკონომისტთა მაღალკვალიფიციური კადრები** ეროვნული შემოსავლის, ფასების დონის, საგარეო ვაჭრობის, უმუშევრობის, საგადამხდელი ბალანსის და სხვა აგრეგირებული ეკონომიკური მაჩვენებლების განსაზღვრისა და ანალიზისათვის, რომლებთაც ექნებათ:

- ფუნდამენტური მაკროეკონომიკური პრობლემების და თეორიული საკითხების სიღრმისეული ცოდნა;
- მაკროეკონომიკურ დონეზე ემპირიული ინფორმაციის დამუშავების და ანალიზის თანამედროვე ინსტრუმენტების გამოყენებით ეკონომიკური პროცესების ანალიზისა და პროგნოზირების უნარი;
- თანამედროვე უცხოურ და სამამულო ლიტერატურაზე მუშაობის უნარი და მაკროეკონომიკური პროცესების შეფასების შესაძლებლობა;
- საქართველოს ეკონომიკის სპეციფიკის გათვალისწინებით თეორიული ცოდნისა და ინსტრუმენტების პრაქტიკაში გამოყენების შესაძლებლობა;
- არსებული მაკროეკონომიკური მოდელების, კონცეპციების და მაკროპროცესების მოდელირების (მ.შ. ეკონომეტრიკული) პრინციპების სიღრმისეული ცოდნა და პროგნოზირების და ეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების პროცესში მათი გამოყენების შესაძლებლობა;
- მაკროეკონომიკაში დამოუკიდებელი კვლევების წარმართვის შესაძლებლობა;
- უცხოურ ლიტერატურაზე, ინტერნეტ-რესურსებზე თავისუფალი მიწვდომადობა, კონფერენციებში მონაწილეობის, სამეცნიერო კვლევების მომზადების უნარი;
- მაკროეკონომიკის, მაკროეკონომიკური თეორიის სწავლების ჩვევები.

- **შედეგი:**

ეკონომიკის მაგისტრის(მაკროეკონომიკა) ხარისხი მიენიჭებათ მაგისტრანტებს, რომლებიც პროგრამის საფუძველზე მიღებული ცოდნითა და უნარ-ჩვევებით შეძლებენ: ქვეყანაში განხორციელებული ეკონომიკური რეფორმების შეფასებასა და ანალიზს, უზრუნველყოფენ მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ჩამოყალიბებისათვის აუცილებელი გარემო პირობების შექმნას, გაანალიზებენ ფაქტორებს, რომლებსაც შეუძლიათ განსაზღვრონ ფასებისა და ხელფასების ცვლილება, მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკა, ნაღდი ფულის მასის მოცულობა, სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები და ხარჯები, ბიუჯეტის დეფიციტი, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება და სხვა; ასევე, შეძლებენ სიტუაციების შესაბამისად იმოქმედონ და მიიღონ შესაბამისი გადაწყვეტილებები.

- **დასაქმების სფეროები:**

შრომის ბაზარზე მაკროეკონომიკის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულებზე დიდი მოთხოვნაა, განსაკუთრებით სახელმწიფო სექტორში. კურსდამთავრებულები წარმატებით მუშაობენ მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირებაზე პასუხისმგებელ ისეთ სტრუქტურებში, როგორებიცაა *საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია, საქართველოს პარლამენტის აპარატი, მთავრობის აპარატი, ეროვნული ბანკი, ფინანსთა და ეკონომიკური განვითარების სამინისტროები*. ასევე, სამეცნიერო, და ანალიტიკურ სტრუქტურებში, უმაღლეს სასწავლებლებში, უცხოურ ორგანიზაციებში, სოლიდურ კომერციულ დაწესებულებებში, წამყვან კომერციულ ბანკებში. ისინი შეძლებენ ექსპერტებად, ანალიტიკოსებად და პროგნოზისტებად მუშაობას.

- **პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:**

პროგრამაზე მიღების პირობაა ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი ან მასთან გათანაბრებული დიპლომირებული სპეციალისტის კვალიფიკაცია (სასურველია ეკონომიკაში, ბიზნესის ადმინისტრირებაში, ეკონომიკურ გეოგრაფიაში, სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებებში); ერთი მაინც უცხო ენის (სასურველია ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, ესპანური, იტალიური ან რუსული) ცოდნა B1 დონეზე; კომპიუტერზე მუშაობის უნარ-ჩვევები; მაგისტრატურაში მიღება მოხდება გამოცდით .

- **მაგისტრატურაში მისაღები გამოცდების საკითხები:**

1. მოთხოვნა, მოთხოვნის კანონი, მოთხოვნის დეტერმინანტები;
2. მიწოდება, მიწოდების კანონი, მიწოდების დეტერმინანტები;
3. საბაზრო წონასწორობა და მისი ცვლილება;
4. მოთხოვნისა და მიწოდების ელასტიკურობა ფასის მიმართ;
5. ფასის სამთავრობო კონტროლის პოლიტიკა და მისი შედეგები;
6. მომხმარებელთა და მწარმოებელთა სარგებელი ;
7. დაბეგვრითა და სუბსიდირებით გამოწვეული საერთო დანაკარგები;
8. საგადასხადო შემოსავლები გადასახადების ცვლილებისას. ლაფერის მრუდი და „მიწოდების“ ეკონომიკა;
9. ექსპორტიორი და იმპორტიორი ქვეყნების სარგებელი და დანაკარგები;
10. გარეგანი ეფექტები და ბაზრის ეფექტიანობა;
11. გარეგანი ეფექტების დაძლევა კერძო ინიციატივითა და სახელმწიფო პოლიტიკით;
12. წარმოების დანახარჯები მოკლევადიან პერიოდში;
13. წარმოების დანახარჯები გრძელვადიან პერიოდში;
14. ფირმის ქცევა კონკურენტულ ბაზარზე მოკლევადიან პერიოდში;
15. ფირმის ქცევა კონკურენტულ ბაზარზე გრძელვადიან პერიოდში;
16. კონკურენტული ფირმის მიწოდება მოკლე და გრძელვადიანი პერიოდებისათვის;
17. მოგების მაქსიმიზაცია მონოპოლიის პირობებში;
18. სახელმწიფო პოლიტიკა მონოპოლიებთან მიმართებაში;
19. ოლიგოპოლიური ბაზარი. ფირმების ქცევა ოლიგოპოლიურ ბაზარზე;
20. მონოპოლისტური კონკურენცია;
21. შრომაზე მოთხოვნა და შრომის მიწოდება. შრომის ბაზრის წონასწორობა;
22. მომხმარებლის საბიუჯეტო შეზღუდვა. მომხმარებლის უპირატესობები. განურჩევლობის მრუდები;
23. მომხმარებლის ოპტიმალური არჩევანი. შემოსავლებისა და ფასების ცვლილების გავლენა მომხმარებლის არჩევანზე;
24. მთლიანი შიდა პროდუქტის და მთლიანი ეროვნული შემოსავლის (პროდუქტის) გამოთვლა;
25. რეალური და ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი; მშპ-ს დეფლატორი; სამომხმარებლო ფასების ინდექსი;
26. მწარმოებლურობა, მისი როლი და დეტერმინანტები. საწარმოო ფუნქცია;
27. ეკონომიკური ზრდა და სახელმწიფო პოლიტიკა;

28. ფინანსური ბაზრები და ფინანსური შუამავლები;
29. დანაზოგები და ინვესტიციები;
30. სასესხო კაპიტალის ბაზარი;
31. უმუშევრობა, უმუშევრობის ბუნებრივი დონე;
32. ფულის არსი, ფუნქციები, სახეები, აგრეგატები;
33. საბანკო სისტემა და ფულის მიწოდება. ფულადი მულტიპლიკატორი;
34. ფულის მიწოდება, ფულზე მოთხოვნა და მონეტარული წონასწორობა. მონეტარული პოლიტიკის შედეგები;
35. ინფლაცია, ინფლაციის დანახარჯები. სამთავრობო პოლიტიკა მასთან მიმართებაში;
36. საქონლისა და კაპიტალის საერთაშორისო ნაკადები;
37. ფასები საერთაშორისო გარიგებებში: ნომინალური და რეალური სავალუტო კურსები. მსყიდველობითი უნარის პარიტეტი;
38. ერთობლივი მოთხოვნის მრუდი;
39. ერთობლივი მიწოდების მრუდი;
40. მოკლე და გრძელვადიანი წონასწორობა ერთობლივი მოთხოვნისა და ერთობლივი მიწოდების მოდელში;
41. მონეტარული პოლიტიკის ზემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე;
42. ფისკალური პოლიტიკის ზემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე;
43. მოკლევადიანი პერიოდის ალტერნატივა ინფლაციასა და უმუშევრობას შორის. ფილიპსის მრუდი.

ლიტერატურა

1. მენქიუ გ. ეკონომიკის პრინციპები. თბილისი, დიოგენე, 2000;
2. სამუელსონი პ., ნორდჰაუსი ვ. ეკონომიკა (ოთხ წიგნად). თარგმანი რუსულიდან. თბილისი, 2000;
3. ხარაიშვილი ე. და სხვები. მიკროეკონომიკა. ლექციების კურსი. თბილისი, უნივერსალი, 2007;
4. Dornbush R. and S. Fisher., Macroeconomics. 6th edition. New York, Mc-Graw-Hill Book Company, 1994. (რუსული თარგმანი: *Р.Дорнбуш, С.Фишер. Макроэкономика. Изд-во Московского университета, 1997*).
5. Mankiw, N.G., Macroeconomics. Worth, 1999, fourth edition. (რუსული თარგმანი *Н.Г.Мэнкью, Макроэкономика. Изд-во Московского университета, 1994*).